

2024.10.27. magyar

Olvasmány: Mt18,21-35 Akkor Péter odament hozzá, és ezt kérdezte tőle: Uram, hányszor kell megbocsátanom az ellenem vétkező testvéremnek? Még hétszer is?

22 Jézus így válaszolt: Mondom neked, nemhogy hétszer, hanem még hetvenszer hétszer is. 1Móz 4,24 23 Ezért hasonló a mennyek országa ahhoz a királyhoz, aki el akarta számoltatni a szolgálait. Jak 2,13 24 Amikor hozzákezdett, egy olyan embert vittek elé, aki tízezer talentummal volt adósa. 25 Mivel nem volt miből fizetnie, megparancsolta az úr, hogy adják el őt és feleségét, gyermekeit és mindenét, amije van, és úgy fizesse meg.

26 A szolga ekkor leborult előtte, és így esedezett: Légy türelemmel irántam, és mindent megfizetek neked. 27 Az úr pedig megszánta a szolgát, elbocsátotta, és elengedte az adósságát. 28 Amikor azonban kiment az a szolga, találkozott egyik szolgatársával, aki száz dénárral tartozott neki. Megragadta, fojtogatni kezdte, és ezt mondta neki: Fizesd meg, amivel tartozol! 29 Szolgatársa ekkor leborult előtte, és így kérlelte: Légy türelemmel irántam, és megadom majd neked. 30 De az nem engedett, hanem elmenve börtönbe záratta őt, amíg meg nem fizeti a tartozását. 31 Amikor szolgatársai látták ezt, nagyon felháborodtak. Elmentek, és jelentették uruknak mindazt, ami történt. 32 Akkor magához hívatta őt ura, és így szólt hozzá: Gonosz szolga, elengedtem minden tartozásodat, mivel könyörögtél nekem. 33 Nem kellett volna neked is megkönyörülnöd szolgatársadon, amint én is megkönyörültem rajtad?

34 És ura haragjában átadta őt, hogy kínozzák, amíg meg nem fizeti neki az egész tartozását. 35 Így tesz majd az én mennyei Atyám is veletek, ha szívetekből meg nem bocsátotok, mindenki az ő testvérének.

Alapige: Mik6,1-8 Hallgassátok meg, amit az Úr mond! Tárd a hegyek elé peredet, hadd hallják meg hangodat a halmok! 5Móz 30,19; Mik 3,1 2 Halljátok meg, hegyek, az Úr perbeszédét, ti is, ősrégi alapjai a földnek! Mert pere van népével az Úrnak, törvénykezni akar Izráellel. Ézs 1,18; Hós 4,1 3 Én népem, mit vétettem ellened, mivel bántottalak? Felelj nekem! Jer 2,5; Mal 2,17 4 Hiszen fölhoztalak Egyiptom földjéről, kiváltottalak a szolgaság házából. Elküldtem Mózeszt, Áront és Mirjámot, hogy vezessenek. 2Móz 15,20 5 Én népem, emlékezz csak! Mit tervezett Bálák, Móáb királya, mit válaszolt neki

Bálám, Beór fia, és mi történt Sittímtől Gilgálig? Akkor megismered az Úr igaz tetteit! 4Móz 22,4-6.18.38; Józs 2,1; 4,19 6 Mivel járuljak az Úr elé? Hajlongjak-e a magasságos Isten előtt? Talán égőáldozattal járuljak elébe, esztendő borjakkal? Zsolt 50,8-13; 51,18 7 Talán kedvét leli az Úr a kosok ezreiben, vagy az olajpatakok tízezreiben? Talán elsőszülöttemet áldozzam bűnömért, drága gyermekemet vétkes életemért? Ézs 1,11; Ám 5,22 8 Ember, megmondta neked, hogy mi a jó, és hogy mit kíván tőled az Úr! Csak azt, hogy élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Isteneddel szemben.

Kedves Testvérek!

A mai szakaszunk egy kis prófétától származik, mégpedig Mikeás könyvéből. Keletkezéséről több teória van, de az látszik logikusnak, hogy a könyv abban a formájában ahogyan ismerjük a késő perzsa korban vagy már a hellenizmus korában alakult ki. Ezt csak azért fontos megjegyeznünk mert látjuk itt, hogy a próféta egy történeti körbetekintésre hív.

„Hallgassátok meg amit az úr mond” A szónak nagy hatalma, illetve ereje van. Már a Teremtés könyvében is azzal találkozunk, hogy Isten a szavával alkotja meg a világot. De mi is látjuk a mai korunkban, hogy a szavaknak ereje van.

Annak is, amit kimondunk és annak is, amit nem. Illetve amit megfestünk, vagy éppen elénk fest a természet, a teremtett mindenség.

A próféta így próbálja megfogni a népet és jobb belátásra hívni őket.

Történeti kitekintéssel. Szó van a szabadulásról Egyiptomból, szó van Mózesről Áronról Miriamról, szó van azokról a veszélyekről és ellenségeskedésekről, amelyekben része volt a népnek. Szó van arról, hogy mindezekben támogatta őt az Isten s vele volt.

Ha itt megállunk egy pillanatra és mi is történeti kitekintést végzünk akkor talán mi is észrevehetjük, hogy Isten velünk volt egy-egy pillanatban egy-egy történetben, életünknek egyes eseményeiben amikor kerestük őt. Ez lehet egy családi történet ez lehet egy személyes történet, de talán lehet egy nagyobb közösség, s akár a gyülekezetünk vagy az egyházunk története is. Hogy azt végig gondolva vagy végig lapozva talán észrevehetjük isten jelenlétét és azt, hogy valóban mi sem voltunk és mi sem vagyunk egyedül életünk kérdéseiben bajaiban, de örömeiben sem.

És amikor a próféta rávilágít ezekre a történelmi helyzetekre akkor azt kérdezi, hogy vajon mi is a helyes módja annak, hogy az Istenhez forduljon a nép?

És itt nemcsak egy történelmi kitekintés van, hanem mondhatjuk, hogy teológia történelmi is, hiszen körképet ad olyan vallásos rítusokról, amelyek az ókorban ismertek és elterjedtek voltak.

Először a hajlongást mutatja be, amit idegen szóval proskünézisnek is szoktunk mondani. Ez a görög kifejezés azt mutatja be, hogy hogyan hajoltak meg a földig az istenség tiszteletére. Ma is találkozhatunk ezzel, hiszen sok vallásban bevett gyakorlat, hogy térdepelve imádkoznak vagy hajlongónak fejüket egészen a földre lehajtva.

Mi nem szoktunk így reformátusok és a protestantizmusban is ritka ez a gyakorlat. Hiszen az imádság valami belsőleges és így adjuk meg a tiszteletet Istennek. Hogy nem akarunk színpadias módon hajlongani. De ettől még tiszteljük azokat, akik így gyakorolják az imádságot.

De továbbmegy a próféta és előhossa az égő áldozatok példáját. Az áldozatoknak ezen formájáról az ószövetség bőven beszámol. Elég csak Mózes 3. könyvére gondolni, ahol részletesen le vannak írva ennek formái. Meg mi nem égetünk állatokat, hogy Istennek áldozzuk őket mert úgy hisszük, hogy Isten nem szorul rá erre az áldozatra. Sokkal inkább az időnkől adunk neki és a figyelmünkből. No meg persze Jézus Krisztus már tökéletes áldozatot mutatott be.

Ugyanígy olajat sem áldozunk, sem másfajta élelmiszert. Persze más az hogyha jó szándékból adakozunk valakinek vagy mondjuk a gyülekezeti alkalomra sütünk egy süteményt, vagy készítünk egy ételt. Hiszen a mögött az a szándék van, hogy az együttlét azt tudjon úgy telni, hogy egymás társaságában a megszokott kultúránkban egy kávé vagy sütemény mellett tudjunk beszélgetni. A közös evés összehozza az embereket.

De a próféta előhoz egy borzalmas áldozati formát is. A gyermek áldozatot. Ez általában a moloch kultuszban volt elterjedt. De az ószövetségben egy nagyon megdöbbentő történetünk is van ehhez kapcsolódóan Izsák feláldozásáról, amikor is próbára teszi Ábrahám hitét az Isten, de az angyal közbeavatkozik.

És bár hivatalosan manapság nem áldozunk gyermekeket, de mégis láttunk olyan példát, hogy tönkre mennek gyermekek a szülők karrierjétől vagy szokásaitól vagy olyan mintáktól, amelyek károsan hatnak rájuk.

Mindezzel csak azt akarom mondani, hogy a próféta manapság is aktuális. Amit mondani akar és amire hív minket azt manapság is érdemes megfontolni.

„Ember, megmondta neked, hogy mi a jó, és hogy mit kíván tőled az Úr! Csak azt, hogy élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Isteneddel szemben.”

Amikor ezeket a sorokat olvassuk a végén a szakasznak akkor kicsit arra is gondolhatunk, hogy ez úgy hangzik, mint hogyha az újszövetségből mondták volna. Ez úgy hangzik kicsit, mint a nagy parancsolat amikor Jézus mondja a farizeusoknak, hogy „...szeresd az urat a te Istenedet teljes szívedből teljes lelkedből teljes erődből és elmédből és felebarátodat, mint magadat.”

És valóban látjuk azt, hogy az ószövetség és az újszövetség szervesen összetartozik. Jézus maga is zsidó és ebből tanít. Igazából nem mond újat amikor ugyanarra hív, mint a próféta, hogy Istent szívből kell szolgálnunk és szívből kell keresnünk. Létünk legbelsőbb valójából.

És amikor ezt kijelentjük olvassuk halljuk, akkor nagy kérdés, hogy meghalljuk e? Hogy valóban ilyen módon keressük az Istent ilyen módon akarjuk tisztelni őt? Mert természetesen nagyon sok különböző kultúra van a világon nagyon sok különböző vallási gyakorlat van a világon, de nem mindegyik a mi utunk.

Sőt vannak olyan utak, amelyek tragédiába torkollnak, amelyek életet tesznek tönkre. De hisszük, hogy Isten nem ilyen utakat készít számunkra és nem ilyen utakat akar nekünk.

Hanem hogy ... éljünk törvény szerint törekedjünk szeretetre és legyünk alázattal vele szemben...

Így legyen, ámen.

Isten gazdag áldását kívánva,

Kádas Richárd László